

Anna Tortajada

Res no és com diuen els contes

Il·lustracions de Jorge del Corral

1

La Júlia viu en una ciutat gran, plena de carrers, edificis i gent. Atabalada de trànsit i ofegada de fums, la ciutat esbufega. Hi ha viscut sempre, la Júlia, en aquest barri. És el seu món, encara petit, fet del carrer de casa i de l'escola, de la biblioteca i el súper. I la plaça de les palmeres on vivia l'avi Gaspar.

–Ja dorm, la teva nena? –pregunta el Lolo estirant molt i molt les potes.

–Diria que no. S'està tan quieta... Però no he gosat saltar-li al damunt per veure-li la cara, no fos cas que la desvetllés –diu el Prince que ha anat i tornat pel passadís d'una corredissa.

–Quina dèria amb la nena, Prince –remuga la Kika, mentre s’arrenca una mica de pèl de la panxa–. Nosaltres tampoc no dormim de nit.

–Però és que nosaltres som gats i ella és humana –li etziba el Prince, a la defensiva. La Júlia és la seva nena i ai de qui en digui res.– I no t’arrenquis més pèl de la panxa.

–Deixa’m. Domesticat, més que domesticat –bufa la Kika, i s’allunya dels dos mascles, tota estirada.

No, la Júlia no dorm. Està neguitosa des que s’ha ficat al llit.

No hi ha manera que agafi el son i ja és més de mitjanit.

Allà fora, rere la finestra, la ciutat també mira de dormir, però només fa alguna becaina. Passa el camió de les escombraries i el de la neteja, que pita seguit quan fa marxa enrere. Se senten els marra-meus d’uns gats que es barallen. I una moto amb el tub d’escapament trucat.

Tant que li agrada a la Júlia el silenci!

La ciutat és sempre plena de soroll: cotxes amunt i avall, fent sonar les botzines, frenant o escalfant els motors, com a les curses de la Fórmula 1 que el pare i el Joan es miren a la tele. Llavors, el pis s’omple del «nyeeuuu» dels cotxes de compe-

tició i el pare i el Joan no es desenganxen del sofà, per no perdre-se'n res.

El Joan ja és gran de veritat. Fa un any que va deixar l'insti i va a un taller on aprèn coses d'electrònica –la Júlia no sap ben bé què–, i ha de dur una granota blau marí com els mecànics del taller que hi ha a la cantonada, davant de la farmàcia. Sempre el porten brut de greix negre.

Per sort per a la Júlia, això de la Fórmula 1 només dura uns quants dies.

El soroll de la ciutat hi és sempre: les sirenes dels bombers i les ambulàncies, l'home que pica les bombones de butà amb un ferro, màquines que perforen les llambordes de la vorera... I els infinits tons dels telèfons i el so que s'escapa dels auriculars de qui escolta música a tot drap –com fa la Cristina, que tot el dia va amb l'ema-pe-tres endollat. Una remor com d'interferència que vessa cap enfora i es fica al cervell.

La Cristina sí que dorm. Ja fa estona.

La Júlia es regira una mica. Per no comptar bens, repassa sorolls:

El poti-poti que s'aboca pels altaveus i li fereix l'oïda al metro i als trens de rodalia. Melodies de tota mena. Veus gravades que anuncien parades. Veus que amenacen i no paren de donar ordres i de dir a la gent què ha de fer i què no. I els recorden que els vigilen des de les càmeres que hi ha arreu,

per a la seva seguretat. La Júlia mai sap per la de qui. Res de bonic, no els diuen les veus. I pantalles que donen notícies, proposen endevinalles i passen anuncis... Sorolls que l'atabalen, perquè no la deixen pensar.

I gent que parla pel mòbil, en veu ben alta, com si estiguessin sols. A la Júlia li agrada escoltar què diuen. És ben bé com si t'expliquessin un conte. Però diu la mare que això no es fa. Per què no es fa? Que potser s'ha de tapar les orelles, quan tots parlen al seu voltant com si no els fes res que tothom els senti?

La Júlia estima el silenci. L'estima, perquè li agrada pensar. Tant o més que llegir rondalles com les que li explicava l'avi Gaspar.

Quan anaven a casa l'avi Gaspar, les palmeres que resseguien tot el voltant de la plaça com un fistó meravellaven la Júlia, amb els seus plomalls verds al capdamunt. Tan altes que havia de tirar el cap enrere per poder-ne veure les fulles que espurnejaven lluent quan feia vent i els tocava el sol.

No hi havien pas nascut soles les palmeres, allà, entremig de les lloses enormes de pedra que tapaven la terra. Les hi havien plantat els jardiners de l'ajuntament. De petita, a la Júlia se li feia força estrany, perquè aleshores es pensava que aquells arbres només vivien als oasis dels deserts. Els herois dels seus contes arribaven esgotats a aquells bos-

quets de palmeres carregades de dàtils, al voltant d'una font d'aigua clara. Sempre trobaven els oasis a última hora, els herois dels seus contes, quan ja estaven a punt de morir-se de set o d'embogir de tants i tants miratges com la calor els feia veure per la sorra de les dunes.

—Res no és com diuen els contes, esquitx —li deia sovint la Cristina, la seva germana gran.

Què en sabia la Cristina, de res, si treia males notes perquè no llegia!

També li agradava mirar la gent, a la Júlia. S'hi embadocava. Era tan fascinant que tothom fos diferent! No tan sols perquè pertanyessin a altres races, sinó perquè no hi havia ningú repetit. Tret dels bessons, és clar, que si es vestien igual i no els coneixies gaire eren difícils de distingir. Però els bessons eren un cas a part.

—Què mires, nena? Que no t'han ensenyat a casa teva que no es mira així la gent? —li havia dit un dia un homenot, que tenia un nas molt gros, amb una piga enorme al costat de la boca.

I la Júlia havia après a dissimular. A mirar sense que la veiessin, a escoltar sense que se n'adonessin.

Ara no pot dormir. Demà farà deu anys. Li sembla que així que compti els anys amb un número de dues xifres, ja serà gran.

La Júlia no té cap ganes de fer-se gran.

Que potser hi ha cap fórmula, no com la dels cotxes, sinó com les dels contes, una fórmula màgica, o una mena de poció o encanteri per no haver-se de tornar com la gent gran?

No vol ser rondinaire com els grans.

La Júlia mira la gent, a l'autobús, i gairebé tot-hom fa cara de pomes agres. S'enfaden de seguida si algú els empeny o els trepitja sense voler. Els conductors dels cotxes escridassen altres conductors, els insulten amb els dits i fan cares que fan por.

No, no es vol fer gran, però tampoc no sap com evitar-ho. Ni sabria gens com traslladar-se al País de Mai Més, on les criatures no creixen. Per sort. Perquè està segura que tampoc no li agradaria ser una Nena Perduda.

Però no és per això que la Júlia no pot dormir. És la il·lusió, que la té desvetllada. Perquè potser, potser, demà, per l'aniversari, els pares li regalaran l'abric que vol tant i tant. Ja fa dies que se'l mira, penjat davant de tot de la burra, a la botiga gran de roba de segona mà que hi ha a tres portals de casa. Se'l mira sempre de cua d'ull quan hi passa per davant, tornant de l'escola.

El vol.

El necessita. No per abrigar-se.

Li cal per pensar.

En té tres, d'abrics, la Júlia. Se'ls posa a l'hivern, quan fa fred, per anar pel carrer. I se'ls posa sovint dins de casa, per poder rumiar millor en tot el que l'amoïna, en allò que no entén o que li agrada molt i molt.

El lila és per pensar en les coses complicades.

El vermell, per quan està trista o neguitosa.

El verd, per quan està contenta.

Fins ara, amb aquests tres ja feia, tot i que se li han fet petits i estrets i la mare els vol donar. Però des que el va veure, del carrer estant, rere la façana de vidre de la botiga de roba de segona mà, troba

que necessita aquell altre, el de colors virolats. Per quan no sap ben bé què li passa. Per quan ni està trista, ni amoïnada, ni tampoc contenta del tot.

No ho ha dit a ningú que vol tant aquell abric.
Ni tan sols a la Carlota.

I això que la Carlota és la seva millor amiga.

No n'ha dit res, d'aquest seu desig secret, perquè la Júlia vol fer un experiment.

—Res del que diuen els contes és veritat, esquitx! —li diu la Cristina tan sovint, que la Júlia s'ha entestat a comprovar-ho.

No fa gaire ha llegit en un conte que, quan els nens —i cal suposar que també les nenes— ja dormen, les mares, abans d'anar-se'n també al llit, els acotxen i els fan un petó, encara que ells —o elles— ni se n'adonin. I si llavors els passen la mà pel front, saben a l'acte tots els seus pensaments, somnis i desigs.

La Júlia frisa per saber si és cert.

Sí que fa mitja por pensar que algú, ni que sigui la mare —o precisament perquè ho és— pugui robar-li els pensaments més amagats mentre ella dorm, indefensa entre els llençols.

Perquè la Júlia, que pensa tant —massa, diu la mare—, no explica mai gaire res de tot el que li passa pel cap. Ni tampoc del que sent.

No del que sent per les orelles, com els sorolls del carrer que ara li arriben travessant els vidres.

O les remors que només se senten en el silenci de la nit: la fusta que grinyola quan els mobles s'estiren i badallen amb mandra, o la roba que espurneja i fa crec-crec com fan fru-fru els papers de regal.

Del que no parla mai la Júlia és d'allò que sent per dins. No se'n sent com de la set, del cansament o els cruiximents, del fred o la calor, o del mal quan es fa un tall o una esgarrinxada. Se'n sent d'una altra manera que no sap explicar i és per això que no en parla. No parla de la tristor, ni de la ràbia, el goig o la gelosia, la por o la il·lusió. La il·lusió que li fa l'abric nou, que si és veritat el que diu el conte, la mare ja deu haver descobert.

És clar que la Júlia no sap si la mare passa cada nit a fer-los un petó mentre dormen, ni si els passa la mà pel front per espiar-los els pensaments.

Si la Cristina ho sabés, segur que no s'ho deixaria fer!

La Cristina és tan esquerpa com la Kika, la gateta tigrada que s'havia trobat un dia al costat del contenidor de les escombraries i que la mare li havia deixat quedar-se, perquè ja no venia d'un. En tenien dos, de gats, llavors, a casa. El Lolo i el Prince.

El Lolo no s'immuta per res. És un gat gros, golafre i mandrós. Tot un senyor. I no té ulls per a ningú, tret de la mare. El Lolo es considera el seu gat. La mare és la seva única mestressa. Amb

l'única amb qui es relaciona, a qui amanyaga, a qui miola –explicant-li vés a saber què–, a qui busca i amb qui jeu al sofà mentre miren la tele. A la resta els ignora.

Avui, quan s'acabi la nit, es faci de dia i els pares li facin el seu regal d'aniversari, la Júlia sortirà de dubtes. Tot el que diuen els contes i està escrit als llibres fins ara li han semblat veritats irrefutables. S'ho creu tant, tot el que llegeix... Segur que demà li regalaran l'abric. Sense haver-ho hagut de demanar. La mare li deu haver passat la mà pel front mentre dormia i ho deu haver descobert.

Sí que la neguiteja un pèl que la mare li llegeixi els pensaments –si és que és veritat, com diu el conte. Com neguiteja a la Cristina que algú li llegeixi el diari que amaga sota els jerseis.